

KONJUNKTUR TENDENSENE

APRIL 1977

STATISTISK SENTRALBYRÅ Dronningensgate 16. Postboks 8131 Dep. Oslo1. Tlf. (02) 4138 20

INNHold

Konjunkturtendensene i utlandet

Sammenfatning
Storbritannia
Vest-Tyskland
Frankrike
Italia
Sverige
Sambandsstatene
Japan

Konjunkturtendensene i Norge

Sammenfatning
Konjunkturbarometer
Industriproduksjon
Arbeidsmarked
Byggevirksomhet
Detaljomsætning
Utenriksøkonomi

Tabellvedlegg

Diagramvedlegg

I V e s t - E u r o p a fortsetter den moderate konjunkturoppgangen. Veksttakten ser ikke ut til å ha endret seg vesentlig siden i fjor høst. EF-kommisjonen, som i mars ventet en vekst i medlemslandenes samlede bruttonasjonalprodukt på om lag 3,5 prosent fra 1976 til 1977, har anbefalt en mer ekspansiv politikk i flere av organisasjonens medlemsland. Industriproduksjonen peker oppover i Vest-Tyskland og Frankrike, men er i stagnasjon i Storbritannia og i nedgang i Sverige. Arbeidsløsheten i Vest-Europa er fortsatt svært høy, og i flere større industriland til og med noe høyere i februar i år enn ett år tidligere. Et viktig trekk i bildet er at investeringsetterspørselen fortsatt viser svikt i de fleste land, med unntak av Vest-Tyskland. Konsumetterspørselen er derimot i oppgang i alle de største landene, bortsett fra Storbritannia. Prisstigningen er fremdeles svært sterk, i gjennomsnitt for EF-landene om lag 10 prosent årlig rate. I Italia og Storbritannia er stigningstakten tiltakende. Flere land (Frankrike, Italia, Storbritannia og Sverige) har også betydelige underskott i utenriksregnskapet, og i disse landene er den økonomiske politikken blitt strammet noe til.

I S a m b a n d s s t a t e n e og J a p a n er konjunkturoppgangen sterkere enn i Vest-Europa, og i begge landene er både etterspørselen og industriproduksjonen økende. Myndighetene i Japan har lagt om politikken i mer ekspansiv retning, mens de amerikanske myndigheter har trukket tilbake sitt forslag fra slutten av januar om omfattende skattelettelser.

Danmark, Sverige og Norge skrev ved siste månedsskifte ned sin valuta med henholdsvis 6 prosent (Sverige) og 3 prosent i forhold til de øvrige valutaene innenfor det vest-europeiske valuta-samarbeidet, "slangen". Noen dager senere devaluerte Finland med 5,7 prosent.

I S t o r b r i t a n n i a er konjunkturutviklingen svakere enn i de fleste andre større vestlige industriland. Bare utenlandsetterspørselen gir vekstimpulser av betydning, mens innenlands- etterspørselen stagnerer. Industriproduksjonen endrer seg lite, men volumet av bruttonasjonalproduktet (sesongkorrigert) økte med om lag 4 prosent årlig rate fra 3. kvartal til 4. kvartal i fjor. Regjeringen venter en vekst på 1,5 prosent fra 2. halvår i fjor til 1. halvår i år. Prisstigningen er tiltakende.

Den sesongkorrigerte produksjonsindeksen for industrien var praktisk talt uendret fra september-november til desember-februar. I halvåret fram til januar i år var det produksjonsnedgang i primær jern- og metallindustri, mens produksjonen økte i verkstedindustri, kjemisk industri og tekstil- og beklædningsindustri.

Tallet på arbeidsløse er fortsatt høyt. I midten av mars var det registrert vel 1,3 millioner arbeidsløse (sesongkorrigert). Arbeidsløshetsprosenten var 5,6, mot 5,2 ett år tidligere.

Investeringsetterspørselen viste stagnasjonstendenser i månedene før siste årsskifte. Volumet av nye ordrer (sesongkorrigert) til investeringsvareindustrien fra innenlandske kunder, som hadde vært i oppgang utover sommeren, var lavere i 4. kvartal enn i 3. kvartal i fjor. Volumet av den samlede industriens investeringer i fast realkapital var vel 9 prosent lavere i 1976 enn i 1975.

Konsumetterspørselen er også i stagnasjon. Volumet av detaljomsetningen (sesongkorrigert) var noe lavere i desember-februar enn i foregående tremånedersperiode.

Prisstigningen er svært sterk og har tiltatt noe siden i fjor sommer. I februar i år var konsumprisindeksen vel 16 prosent høyere enn ett år tidligere. Stigningen siste halvår, fra august til februar, var 20 prosent årlig rate. Lønningene viste derimot avtagende stigningstakt gjennom det meste av fjoråret. I januar i år var gjennomsnittlig ukelønn for industriarbeidere knapt 9 prosent høyere enn ett år tidligere.

Utenlandsetterspørselen har vært i jamm oppgang siden sommeren 1975 og fortsatte å øke i månedene omkring siste årsskifte. Verdien av vareeksporten (sesongkorrigert) var 7,6 prosent høyere i desember-februar enn i foregående tremånedersperiode. Regjeringen venter en volumvekst i eksporten

av varer og tjenester (sesongkorrigert) på 5,5 prosent fra 2. halvår i fjor til 1. halvår i år. Verdien av vareimporten (sesongkorrigert) økte med 3,7 prosent fra september-november til desember-februar.

Regjeringen la ved siste månedsskifte fram sitt forslag til statsbudsjett for finansåret 1977-78. Budsjettet har en utgiftsside på 43,5 milliarder pund (390 milliarder norske kroner) og er gjort opp med et underskott på 5,7 milliarder pund. Regnskapsresultatene for inneværende budsjettår anslås til henholdsvis 39,4 milliarder pund og 5,6 milliarder pund. Budsjettforslaget omfatter lettelser i den direkte beskatningen som i kommende budsjettår vil gi 1,8 milliarder pund mindre i skatteinntekter enn med uendrede regler. Vel 800 millioner pund av skattelettelsene er øremerket for inntektsoppgjøret til sommeren og betinget av en "akseptabel" lønnsavtale. Den indirekte beskatningen foreslås økt med nær 600 millioner pund.

I V e s t - T y s k l a n d fortsetter konjunkturoppgangen. Innenlandsetterspørselen er stigende, og industriproduksjonen peker oppover. Utenlandsetterspørselen viser derimot fortsatt svikt. Arbeidsløsheten går ned, men er fortsatt svært høy. Prisstigningen er moderat.

Industriproduksjonen var trolig i ferd med å ta seg opp igjen ved siste årsskifte, etter en forbigående stagnasjon utover sommeren og høsten i fjor. Den sesongkorrigerte produksjonsindeksen var nær 1 prosent høyere i november-januar enn i august-oktober. Produksjonskurven pekte oppover både i investeringsvareindustrien og konsumvareindustrien, mens produksjonen av råvarer og halvfabrikat fortsatt var i stagnasjon.

Tallet på arbeidsløse har vært svakt fallende siden sommeren 1975, men er fortsatt svært høyt. Ved utgangen av mars var det registrert 1,1 millioner arbeidsløse (ukorrigert), mot 1,2 millioner ett år tidligere. Arbeidsløshetsprosenten var henholdsvis 4,8 og 5,2.

Som nevnt i forrige konjunkturoversikt var investeringsetterspørselen i klar oppgang fram mot siste årsskifte. Konsumetterspørselen pekte også oppover. Nyere opplysninger om innenlandsetterspørselen forelå ennå ikke da dette ble skrevet.

Pristigningen er moderat og avtok svakt gjennom 1976. I mars i år var konsumprisindeksen 3,9 prosent høyere enn ett år tidligere. Stigningstakten i halvåret fra august i fjor til februar i år var etter den sesongkorrigerte indeksen enda noe lavere enn dette. Engrosprisene har vist avtakende veksttakt siden i fjor sommer.

Utenlandsetterspørselen, som var i sterk oppgang fra sommeren 1975 til sommeren 1976, har senere vist stagnasjon; verdien av vareeksporten holdt seg om lag uendret utover høsten i fjor og fram til februar i år. Verdien av vareimporten (sesongkorrigert) var 2,5 prosent høyere i desember-februar enn i september-november, men den underliggende tendens var trolig atskillig svakere.

Regjeringen tar sikte på å øke de offentlige investeringene med i alt 16 milliarder mark (35 milliarder norske kroner) i løpet av en fireårsperiode. Nær en fjerdedel av beløpet skal investeres i 1977. Regjeringen varslet også at den vil øke satsen for merverdiavgift fra 11 prosent til 13 prosent ved neste årsskifte.

I F r a n k r i k e er konjunkturoppgangen fortsatt svært moderat. Konsum- og utenlandsetterspørselen gir visse vekstimpulser, men investeringsetterspørselen stagnerer. Industriproduksjonen var trolig i svak oppgang i månedene omkring årsskiftet. Prisstigningen er sterk, og utenriksregnskapet viser fremdeles store underskott.

Den sesongkorrigerte produksjonsindeksen for industri var noe høyere i desember-februar enn i foregående tremånedersperiode, men regjeringen venter at industriproduksjonen bare vil øke svakt eller holde seg uendret utover våren. Den gjennomsnittlige kapasitetsutnyttningen i industrien er fortsatt lav. Fram mot siste årsskifte var det produksjonsøking i konsumvareindustrien, men halvfabrikat- og investeringsvareindustrien viste nedgang.

Tallet på arbeidsløse er fortsatt høyt. Ved utgangen av februar var det registrert 970 000 arbeidsløse eller om lag 4,4 prosent av arbeidsstyrken.

Nye opplysninger om den innenlandske etterspørselen forelå ennå ikke da dette ble skrevet. Etter de seneste indikatorene peker konsumetterspørselen oppover, mens investeringsetterspørselen er i stagnasjon.

Prisstigningen er fortsatt sterk og viser ingen klare tegn til å avta i styrke. I februar var konsumprisindeksen 9 prosent høyere enn ett år tidligere. Stigningen siste halvår, fra august til februar, var 8,6 prosent årlig rate.

Utenlandsetterspørselen har vært i oppgang siden høsten 1975. Verdien av vareeksporten (sesongkorrigert) var vel 5 prosent høyere i november-januar enn i foregående tremånedersperiode. Importen var i kraftig oppgang i det meste av fjoråret, men veksttakten ble dempet i månedene omkring siste årsskifte. Verdien av vareimporten (sesongkorrigert) var nær 2 prosent høyere i november-januar enn i august-oktober.

Regjeringen varslet i slutten av mars at den vil øke støtten til industriens investeringer i fast realkapital med 4 milliarder francs (4,2 milliarder norske kroner).

I I t a l i a er konjunktursituasjonen svært usikker. Volumet av bruttonasjonalproduktet var riktignok hele 5,7 prosent høyere i 1976 enn i 1975, men regjeringen venter en øking på bare 2 prosent fra 1976 til 1977, og veksttakten i industriproduksjonen er avtakende. Inflasjonen i priser og lønninger skyter fart. I en rapport offentliggjort ved månedsskiftet mars-april anbefaler OECD tilstramning av den økonomiske politikken og modifisering av avtalen om indeksregulering av lønningene for å dempe prisstigningen og bremse kursnedgangen på lire.

Industriproduksjonen var i sterk oppgang utover sensommeren og høsten i fjor, men senere oppgaver tyder på at veksttakten ble betydelig dempet i månedene omkring årsskiftet.

Konsumetterspørselen er fortsatt økende. Volumet av detaljomsetningen var nær 3 prosent høyere i 4. kvartal i fjor enn ett år tidligere, og volumet av det private konsumet var vel 3 prosent høyere i 1976 enn i 1975.

Pris- og lønnsstigningen er sterkt tiltakende. I februar var konsumprisindeksen hele 23 prosent høyere enn ett år tidligere, mens den tilsvarende stigningstakten i februar i fjor var 12 prosent. Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien var i desember i fjor 29 prosent høyere enn ett år tidligere.

Utenrikshandelen var i sterk oppgang i månedene fram mot siste årsskifte. Verdien av vareeksporten og vareimporten økte med henholdsvis 11 prosent og 22 prosent fra 3. kvartal til 4. kvartal i fjor, etter foreløpige og sesongkorrigerte oppgaver. Regjeringen venter en vekst i volumet av eksporten og importen av varer og tjenester på henholdsvis 9 prosent og 3,5 prosent fra 1976 til 1977. Utenriksregnskapet for 1976 viser et underskott på varebalansen på hele 6 300 milliarder lire (37 milliarder norske kroner), mot et underskott på 2 300 milliarder lire året før.

Regjeringen og det internasjonale Pengefondet (IMF) avsluttet i midten av mars forhandlingene om et lån på 530 millioner dollar (2 800 millioner norske kroner) for å dekke underskottet i utenriksregnskapet. Lånet er betinget av at regjeringen skjærer ned de foreslåtte offentlige utgiftene og at stigningstakten i lønningene reduseres betydelig.

I S v e r i g e er stagnasjonstendensene fortsatt i overvekt. Industriproduksjonen og investeringsetterspørselen var synkende utover høsten og vinteren, mens utenlandsetterspørselen endret seg lite. Konsumetterspørselen var derimot fortsatt i oppgang. Volumet av bruttonasjonalproduktet (sesongkorrigert) økte med vel 2 prosent årlig rate fra 3. kvartal til 4. kvartal i fjor. Utenriksregnskapet viser betydelige underskott og prisstigningen er sterk. Regjeringen har varslet strammere økonomisk politikk, og for å bedre konkurransevnen ble svenske kroner ved månedsskiftet mars-april skrevet ned i forhold til de øvrige "slange"-valutaene.

Industriproduksjonen er i nedgang. Den sesongkorrigerte produksjonsindeksen var 1 prosent lavere i desember-februar enn i foregående tremånedersperiode.

Investeringsetterspørselen er trolig også i nedgang. Volumet av nye ordrer til investeringsvareindustrien fra innenlandske kunder var lavere i desember-februar enn i samme periode ett år tidligere. Som nevnt i forrige konjunkturoversikt venter Statistiska Centralbyråen en nedgang i industriinvesteringer i fast realkapital på 2-4 prosent fra 1976 til 1977.

Konsumetterspørselen er derimot fortsatt stigende. Volumet av detaljomsetningen var 1,4 prosent høyere i desember-februar enn ett år tidligere.

Prisstigningen er sterk og har holdt seg om lag uendret siden begynnelsen av 1974. I februar i år var konsumprisindeksen 9,5 prosent høyere enn ett år tidligere. Stigningen siste halvår, fra august til februar, var om lag 10 prosent årlig rate. Men lønnsøkingen har vist avtakende stignings-takt siden i fjor vår. I januar i år var gjennomsnittlig timefortjeneste i industri og bergverk 11 prosent høyere enn ett år tidligere. I fjor vår var den tilsvarende raten oppe i hele 24-26 prosent.

Utenlandsetterspørselen stagnerte i månedene fram mot siste årsskifte etter å ha vært i oppgang siden slutten av 1975. Verdien av vareeksporten (sesongkorrigert) var vel 4 prosent lavere i 4. kvartal enn i 3. kvartal i fjor. Foreløpige og ukorrigerte oppgaver for januar og februar tyder på at stagnasjonen fortsatte utover vinteren. Importsetterspørselen var derimot økende fram mot årsskiftet; verdien av vareimporten (sesongkorrigert) var nær 7 prosent høyere i 4. kvartal enn i 3. kvartal i fjor. Statistiska Centralbyrån venter, etter en undersøkelse foretatt i februar i år, en øking i verdien av vareeksporten (unntatt skip og næringsmidler) og vareimporten på henholdsvis 11 og 14 prosent fra 1. halvår 1976 til 1. halvår 1977.

Regjeringen gjennomførte ved siste månedsskifte en rekke tiltak for å begrense den innenlandske etterspørselen og bedre utenriksøkonomien. Sentralkursen på svenske kroner ble skrevet ned med 3 prosent i forhold til norske og danske kroner og med 6 prosent i forhold til de øvrige valutaene innenfor det vesteuropeiske valutasamarbeidet. Generell prisstopp ble innført fram til 31. mai. Videre foreslo regjeringen nedskjæringen i de offentlige utgiftene og forhøyelse av merverdiavgiften med 3 prosent-poeng til 20,63 prosent fra 1. juni.

I S a m b a n d s s t a t e n e fortsetter konjunkturoppgangen. Industriproduksjonen peker oppover og innenlandsetterspørselen er økende. Men utenlandsetterspørselen stagnerer. Prisstigningen er moderat.

Industriproduksjonen har vist dempet veksttakt siden i fjor sommer. Som nevnt i forrige konjunkturoversikt var den sesongkorrigerte produksjonsindeksen om lag 1 prosent høyere i desember-februar enn i september-november; uvanlig dårlig vær i vintermånedene dempet veksten. Senere oppgaver over industriproduksjonen forelå ennå ikke da dette ble skrevet, men verdien av nye ordrer til industrien pekte i månedene omkring siste årsskifte mot fortsatt produksjonsstigning. Utviklingen i de siste seks månedene fram til februar i år varierte betydelig mellom de ulike industrigrenene. Produksjonen av konsum- og investeringsvarer viste sterk øking, produksjonen av halvfabrikat noe svakere vekst, mens råvareproduksjonen var i nedgang. Verdien av igangsatt bygge- og anleggsarbeid var i sterk vekst fram mot siste årsskifte.

Tallet på arbeidsløse (sesongkorrigert) har falt noe de siste månedene og var i mars om lag 7,2 millioner. Arbeidsløshetsprosenten var 7,3, mot 7,5 ett år tidligere.

Investeringssetterspørselen er fortsatt i oppgang etter ordrestatistikken å dømme. Verdien av nye ordrer (sesongkorrigert) til investeringsvareindustrien økte med hele 6,7 prosent fra september-november til desember-februar, men den underliggende tendens var trolig svakere.

Også konsumsetterspørselen er i oppgang. Volumet av detaljomsetningen (sesongkorrigert) var vel 2 prosent høyere i 1. kvartal i år enn i 4. kvartal i fjor.

Prisstigningen er fortsatt forholdsvis moderat. I februar i år var konsumprisindeksen 6 prosent høyere enn ett år tidligere. Stigningstakten siste halvår, fra august til februar, var om lag den samme. Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien i februar var 7,5 prosent høyere enn ett år tidligere.

Utenlandsetterspørselen har stagnert siden forsommeren i fjor og viste i månedene omkring siste årsskifte ingen klare tegn til å ta seg opp igjen. Importen er derimot i sterk oppgang; verdien av vareimporten (sesongkorrigert) økte med hele 7,7 prosent fra september-november til desember-februar.

Regjeringen trakk i midten av april tilbake forslaget om skattelettelse til et beløp av 10-12 milliarder dollar. De foreslåtte skattelettelsene var en del av et økonomisk program på i alt 31 milliarder dollar som Regjeringen la fram i slutten av januar (se KT for februar 1977) for å sette ny fart i konjunkturoppgangen. Men myndighetene venter nå at veksten vil bli tilstrekkelig sterk selv uten skattelettelsene. Etter Regjeringens oppfatning ville dessuten skattelettelsene bidra til å forsterke prisstigningen.

I J a p a n er konjunkturbildet preget av moderat oppgang, både etterspørsel og produksjon er økende. Likevel har myndighetene for å stimulere økonomien nylig satt ned diskontoen og varslet nye ekspansive tiltak.

Den sesongkorrigerte produksjonsindeksen for industri var vel 1 prosent høyere i desember-februar enn i foregående tremånedersperiode. Utviklingen fram mot siste årsskifte varierte betydelig fra industrigren til industrigren. Produksjonen av investeringsvarer (sesongkorrigert) økte kraftig fra 3. kvartal til 4. kvartal i fjor, produksjonen av halvfabrikat betydelig svakere, mens konsumvareproduksjonen var i nedgang.

Tallet på arbeidsløse har gjennomgående vært svakt synkende siden i fjor sommer. I februar i år var det registrert vel 1 million arbeidsløse (sesongkorrigert), eller om lag 1,9 prosent av arbeidsstyrken.

Investeringssetterspørselen økte fram mot siste årsskifte etter ordrestatistikken å dømme. Verdien av nye ordrer (sesongkorrigert) til maskinindustrien fra innenlandske kunder, som var i nedgang gjennom vår- og sommermånedene i fjor, tok seg opp igjen utover høsten og var nær 10 prosent høyere i 4. kvartal enn i 3. kvartal. Men den underliggende veksttendensen var trolig svakere.

Konsumetterspørselen var i svak oppgang fram mot siste årsskifte. Som nevnt i forrige konjunkturoversikt økte volumet av det private konsumet (sesongkorrigert) med 0,5 prosent fra 3. kvartal til 4. kvartal i fjor.

Stigningstakten i konsumprisene har holdt seg om lag uendret siden sommeren 1975 og er fortsatt forholdsvis sterk. I januar i år var konsumprisindeksen 9,5 prosent høyere enn ett år tidligere. Stigningen siste halvår, fra juli til januar, var om lag den samme, regnet som årlig rate.

Utenlandsetterspørselen var i moderat oppgang mot slutten av 1976 etter stagnasjon utover våren og sommeren i fjor. Verdien av vareeksporten (sesongkorrigert) var vel 6 prosent høyere i 4. kvartal enn i 3. kvartal, men den underliggende tendens var trolig svakere. Verdien av vareimporten har vært i oppgang siden våren i fjor, og var 2 prosent høyere i 4. kvartal enn i 3. kvartal etter sesongkorrigerte oppgaver.

Diskontoen ble i midten av mars satt ned fra 6,5 prosent til 6 prosent, etter å ha vært uendret siden november 1975. Regjeringen varslet samtidig nye ekspansive tiltak, bl.a. forsert gjennomføring av offentlige arbeider og økt støtte til boligbygging og andre private investeringer i fast realkapital.

BRUTTONASJONALPRODUKT I UTVALGTE LAND

Prosentvis endring fra foregående år

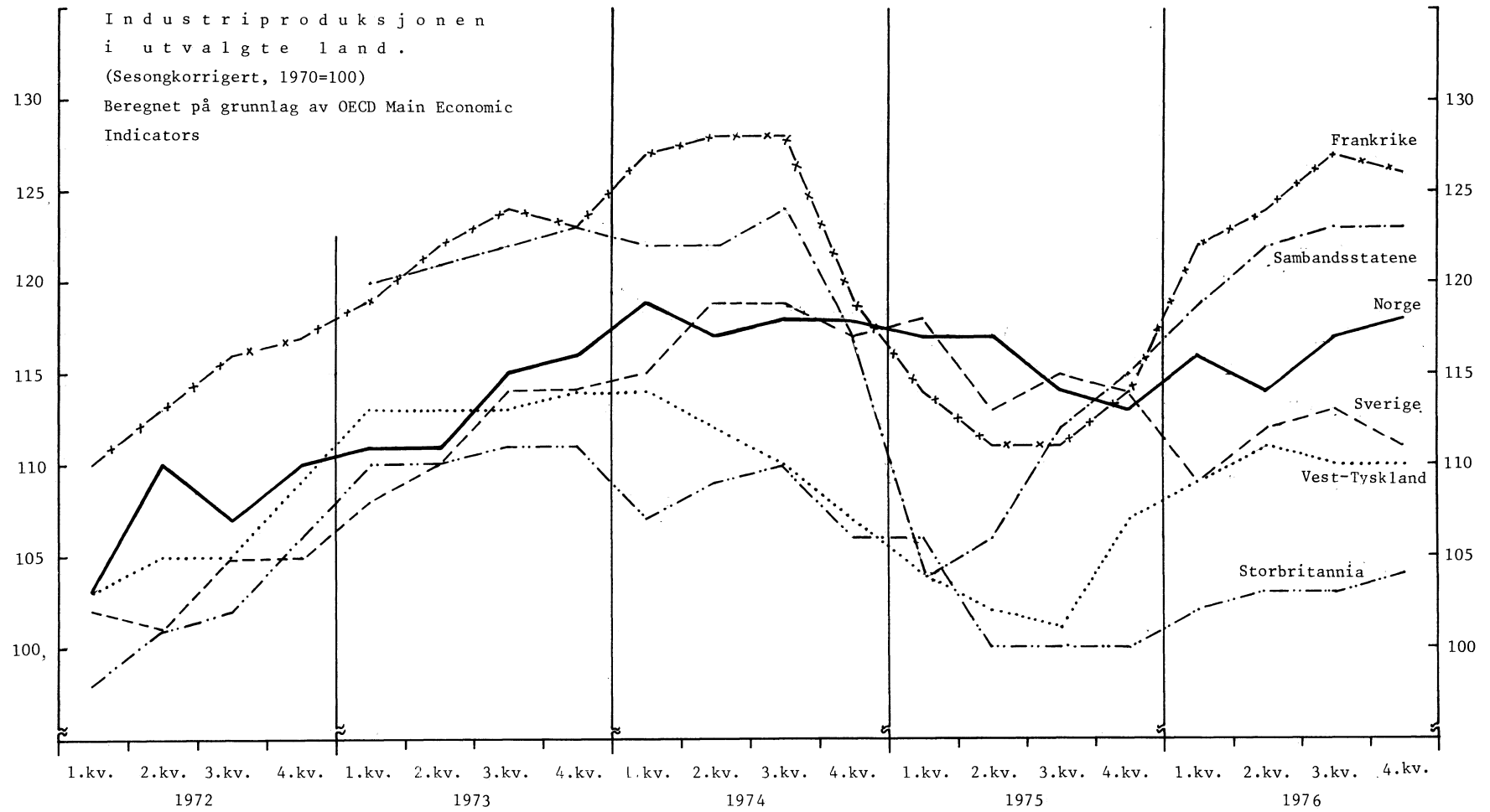
	1971	1972	1973	1974	1975	1976 anslag	1977 prognose
Danmark	3½	4½	3½	½	-½	4 1/2	2 ¹⁾
Frankrike	5½	5½	5½	4	-1	5	3
Italia	1½	3	6½	3½	-3½	5,7 ³⁾	2 ²⁾
Japan	7½	8½	10	-1½	2	6,3 ³⁾	6
Norge	4½	5	4	5½	3	5	7
Sambandsstatene	3	6	5½	-2	-2	6 1/4	5,4 ²⁾
Storbritannia	2½	2½	5½	1	-2	1	1 1/2 ¹⁾
Sverige	½	2½	3½	4	1	1 ³⁾	1,7 ²⁾
Vest-Tyskland	3	3½	5	½	-3	5 1/2	5 ²⁾

Kilde: OECD

1) EF-kommisjonens prognoser.

2) Nasjonale prognoser.

3) Nasjonalt anslag.

I Norge er samlet etterspørsel i klar stigning. Byråets investeringsundersøkelse i februar pekte mot ny oppgang i industriens investeringsetterspørsel, og konsumetterspørselen fortsetter å øke. Vareeksporten har tatt seg litt opp utover vinteren etter nedgangen i fjor høst, men bedringen er ikke særlig sterk og kan være tilfeldig. Samlet industriproduksjon er antakelig i oppgang. Men utviklingen i de ulike industrigrener viser større avvik enn vanlig i en konjunkturoppgang, og det er uvisst hvor sterk den underliggende veksttendensen er. - Etter Byråets siste konjunkturbarometerundersøkelse å dømme er kapasitetsutnyttningen i store deler av industrien ikke høyere enn at det skulle være rom for betydelig produksjonsøkning; det er i første rekke utviklingen i internasjonale konjunkturer og i norsk industris konkurranseevne som vil avgjøre i hvilken grad etterspørselsveksten vil kunne slå ut i produksjonsøkning. Det siste inntektsoppgjøret bør kunne hindre en forverring av konkurranseevnen, men foreløpig ser det ut til at den sterke ekspansjonen i konsumetterspørselen slår sterkere ut i importøkning enn i produksjonsvekst.

Konjunkturbarometerundersøkelsen i mars tyder på at utviklingen fra 4. kvartal i fjor til 1. kvartal i år alt i alt ble noe bedre enn industriforetakene hadde ventet. Dette gjaldt blant annet produksjonsvolum, sysselsetting og ordretilgang fra hjemmemarkedet. Tilgangen på nye eksportordrer utviklet seg derimot - etter barometerundersøkelsen å dømme - betydelig svakere enn ventet. Nettotallene var fortsatt negative, dvs. det var fremdeles flere foretak som meldte om nedgang enn om oppgang, både for produksjonsvolum, sysselsetting og ordretilgang.

Utsiktene i de nærmeste månedene framover blir vurdert moderat optimistisk; om lag 22 prosent av foretakene ventet en generell bedring fra 1. til 2. kvartal, mens 17 prosent ventet en forverring. Etter foretakenes svar å dømme har det funnet sted et omslag i industriens konjunkturvurdering siden desemberundersøkelsen i fjor; det var da atskillig flere foretak som ventet forverring enn bedring. Tendensen til en mer optimistisk vurdering gjorde seg gjeldende for de aller fleste industrigrener. Resultatene av desember- og marsundersøkelsene sett i sammenheng med tilsvarende undersøkelser i tidligere år kan imidlertid tyde på at foretakene ikke helt ut eliminerer sesongvariasjonene i sine svar; vurderingen ved utgangen av 4. kvartal av utsiktene for neste kvartal har vært relativt pessimistisk (etter nettotallene å dømme) i alle de tre årene Byrådet har foretatt konjunkturbarometerundersøkelser. Den sterke endringen i nettotallet for framtidsvurdering fra 4. kvartal i fjor til 1. kvartal i år, bør leses på denne bakgrunn. Det er også grunn til å legge merke til at nettotallet for framtidsvurderingen ved utgangen av 1. kvartal 1977 var lavere enn i alle de tre første kvartalene i 1976.

Konjunkturvurderingen skifter sterkt fra industrigrenen til industrigrenen. Optimismen ser ut til å være størst i primær metallindustri (utenom jern- og stålindustri); her var det 34 prosent av foretakene som ventet bedring, mens bare 17 prosent ventet forverring. Også grafisk produksjon og forlagsvirksomhet, næringsmiddelindustri, tekstil- og bekledningsindustri og transportmiddelindustri hadde en betydelig overvekt av foretak som ventet bedring. I jern- og stålindustri var det derimot hele 54 prosent som ventet forverring og bare 17 prosent som ventet bedring. Også treforedling og metallvareindustri viste negative nettotall. Det samme gjaldt elektroteknisk industri, men utviklingen her er i stor grad bestemt av ikke-konjunkturrelle faktorer.

Foretakenes svar på de spesifiserte spørsmålene om produksjon, sysselsetting, ordretilgang m.v. gir også inntrykk av moderat konjunkturoptimisme i industrien sett under ett. Enkelte bransjer - som næringsmiddelindustri, tekstil- og bekledningsindustri, kjemisk industri og transportmiddelindustri - hadde en betydelig overvekt (dvs. høye nettotall) av foretak som ventet produksjonsøkning fra 1. til 2. kvartal. For metallindustrien utenom jern- og stålproduksjon var nettotallet det samme som for industrien under ett (+8), mens treforedling, og særlig jern- og stålindustrien, fortsatt hadde betydelig overvekt av foretak som ventet produksjonsnedgang. For sysselsettingen var det for industrien under ett om lag like stor andel av foretakene som ventet oppgang som nedgang. Det er fortsatt en stor overvekt av foretakene som ikke er i stand til å utnytte hele sin produksjonskapasitet og denne andelen har holdt seg nokså uendret i de siste kvartalene.

For industrien under ett var det en større prosentdel av foretakene som ventet økning enn nedgang i ordretilgangen fra hjemmemarkedet (nettotall +7). For tilgangen av nye eksportordrer var derimot de foretakene som ventet nedgang i overvekt (nettotall -4). På hjemmemarkedet var det særlig

foretak i næringsmiddelindustri, tekstil- og bekledningsindustri og maskinindustri som vurderte ordretilgangen i 2. kvartal optimistisk. Blant de viktigste grener av eksportindustrien var nettotallet 0 for treforedling, -2 for primær metallindustri (utenom jern og stål) og -8 for verkstedindustri, men +14 for kjemisk industri m.v. Samlet ordrebeholdning ventes fortsatt å synke av et flertall av foretakene, men overvekten er forholdsvis liten. Særlig i treforedling, jern- og stålindustri og verkstedindustri var det mange foretak som ventet nedgang i ordrebeholdningen fra 1. til 2. kvartal.

Til tross for bedringen i konjunktorene er det fremdeles et flertall av foretakene som oppgir at det er forhold på etterspørselssiden (mangel på ordrer/salg, etc.) som begrenser produksjonen. Det er først og fremst slike forhold på etterspørselssiden som ventes å ville begrense produksjonen også i 2. kvartal.

Hovedinntrykket av den siste konjunkturbarometerundersøkelsen er at industrien venter at konjunktorene vil fortsette å bedre seg i 2. kvartal, men i nokså moderat tempo. Foretakenes svar tyder på at vekststimulansene i første rekke vil komme fra den innenlandske etterspørselen, og da særlig fra konsumetterspørselen. Eksportutsiktene blir gjennomgående vurdert heller pessimistisk.

Samlet industriproduksjon er trolig i moderat oppgang. Men styrken av den underliggende veksttendensen er vanskelig å tolke, særlig fordi sesongkorrigeringen neppe fullt ut har tatt hensyn til et uvanlig høyt antall arbeidsdager omkring årsskiftet. De sesongkorrigerte indekstallene for desember og januar, som lå bortimot 4 prosent høyere enn gjennomsnittet for 4. kvartal i fjor, bør vurderes på denne bakgrunn. Men et forholdsvis lavt februar-tall - vel 1 prosent under gjennomsnittet for 4. kvartal - var også i stor grad påvirket av tilfeldigheter, bl.a. streik i aluminiumsindustrien. For hele tremånedersperioden desember-februar under ett lå den sesongkorrigerte produksjonsindeksen for industrien 2 prosent høyere enn i foregående tremånedersperiode, men den underliggende veksttendensen var trolig atskillig svakere. I bergverksdrift (utenom oljeutvinning) gikk produksjonen ned med 4 prosent og i kraftforsyning med hele 5,9 prosent. Den sterke produksjonsnedgangen for kraftforsyning hang i første rekke sammen med dårlig magasinfylling.

Det ser ut til at den relativt svake veksten i utenlandsetterspørselen nå begynner å slå ut i noe lavere veksttakt i eksportvareproduksjonen; i desember-februar lå delindeksen for eksportvareproduksjonen 0,9 prosent høyere enn i foregående tremånedersperiode etter sesongkorrigerte oppgaver, mot en øking på 2,2 prosent fra juni-august til september-november i fjor. Men nedgangen i veksttaket for eksportvareproduksjonen hadde også i stor grad tilfeldige årsaker; i første rekke som følge av streik i deler av aluminiumsindustrien gikk den sesongkorrigerte indeksen for primær metallproduksjon meget sterkt ned fra januar til februar. Investeringsvareproduksjonen viste en øking på hele 3,3 prosent fra september-november til desember-februar, men den underliggende tendensen var her trolig atskillig svakere; tallene for investeringsvareproduksjonen viser spesielt sterke tilfeldige svingninger. Produksjonen av konsumvarer er fortsatt i stagnasjon.

Blant de viktigste eksportvarene har treforedlingsprodukter gjennomgående vist produksjonsnedgang etter en kortvarig, men kraftig oppgang i fjor vinter og vår. Metallproduksjonen viste derimot klar tendens til oppgang gjennom hele 1976, men produksjonsutviklingen har i de aller siste månedene vært sterkt preget av streiken i aluminiumsindustrien. Også produksjonen av kjemiske produkter m.v. har stort sett vist betydelig stigning siden høsten 1975.

Blant de viktigste investeringsvarene gjelder det samme for metallvarer og elektriske apparater og materiell, mens maskinproduksjonen har holdt seg på et høyt nivå, uten noen klar og varig tendens til opp- eller nedgang. I transportmiddelindustrien gikk produksjonen sterkt ned utover vinteren og våren i fjor, men har senere stort sett vært i oppgang.

Blant de varegrupper som i første rekke går til innenlandsk konsum viste tekstilvareproduksjonen sterk produksjonsoppgang gjennom storparten av 1976, men med en tendens til avflatning i månedene omkring siste årsskifte. Produksjonen av klær m.v. har derimot stort sett vært i nedgang. For møbler m.v. viser den sesongkorrigerte produksjonskurven stort sett stagnasjon gjennom 1976, men produksjonen lå gjennomgående på et noe høyere nivå igjen vinteren 1976/77. Produksjonen av næringsmidler m.v. har vist svært sterke svingninger, og det er vanskelig å se noen klar underliggende tendens.

Den registrerte arbeidsløsheten økte noe fra 4. kvartal i fjor til 1. kvartal i år, men lå fremdeles noe lavere enn gjennomsnittet for 1976 og betydelig under toppnivået ved årsskiftet 1975/76. Tallet på meldte ledige plasser (sesongkorrigert) har ikke endret seg vesentlig siste høst og vinter. Arbeidsmarkedet var noe strammere i desember-februar enn i samme periode ett år tidligere, men det er fortsatt noe slakkere enn i årene 1970-74. Arbeidsdirektoratets stramhetsindikator viste en oppgang fra 30 i desember-februar 1975/76 til 38 i gjennomsnitt for tremånedersperioden desember-februar 1976/77. Ved utgangen av første kvartal i år var 17 800 personer registrert som arbeidsløse. Dette var 4 700 færre enn på samme tid i fjor, men om lag 1 450 flere enn marsgjennomsnittet for årene 1972-1975. Arbeidsløshetsprosenten var 1,2 ved utgangen av mars i år, mot 1,5 ett år tidligere og 1,3 to år tidligere. Tallene bør vurderes i lys av at omfanget av myndighetenes sysselsettingstiltak har vært noe mindre denne vinteren enn vinteren 1975/76; den konjunkturbestemte tendens på arbeidsmarkedet har derfor bedret seg noe mer enn arbeidsløshetstallene tyder på. I de tre første månedene i år, særlig i mars, har imidlertid omfanget av planlagte driftsinnskrenkninger vært markert høyere enn på samme tid i fjor. Det gjelder i første rekke permisjoner ved noen få, større bedrifter. En stor del av permisjonene er planlagt gjennomført i løpet av de kommende måneder.

Samlet byggevirkosomhet (utenom landbruket) var ved utgangen av februar noe større enn på samme tid i fjor. Arealet av industribygg under arbeid var betydelig større, mens boligarealet under arbeid var noe mindre enn ett år tidligere. - Samlet igangsetting av nye bygg lå - målt med gulvarealet - på om lag samme nivå i desember-februar som i tilsvarende periode ett år tidligere. Igangsettingsarealet for bl.a. industribygg i varehandel, bankvesen og forsikringsvirksomhet viste kraftig oppgang, mens arealet av nye boliger satt i gang gikk betydelig ned. - Samlet fullført byggeareal viste nedgang, både totalt og for hver enkelt av de viktigste gruppene.

Konsumetterspørselen er fortsatt i vekst. Detaljomsetningsvolumet (indeksen for detaljomsetningsverdi deflatert med konsumprisindeksen) har vist svært sterke svingninger siden i fjor vår, men den underliggende tendensen har pekt klart oppover. Etter sesongkorrigerte oppgaver var volumet av detaljomsetningen 1,2 prosent høyere i desember-februar enn i foregående tremånedersperiode. Fra desember-februar ett år tidligere var det en volumstigning på 4,7 prosent og en verdistigning på 13,5 prosent. Se ellers tabell 10.

Verdien av vareeksporten (uten skip, oljeplattformer m.v. og råolje) kan se ut til å ha tatt seg svakt opp i løpet av vinteren etter den ganske markerte svikten i annet halvår i fjor; etter sesongkorrigerte oppgaver økte eksporten med 0,4 prosent fra 4. kvartal i fjor til 1. kvartal i år, mot en nedgang på 5,6 prosent fra 3. til 4. kvartal i fjor. - Sett i forhold til samme periode året før viste eksportverdien utenom råolje, boreplattformer og skip i 1. kvartal en oppgang på 7 prosent. Verdistigningen fra 1. kvartal i fjor til 1. kvartal i år henger sammen med den sterke eksportøkningen i løpet av 1. halvår 1976. Regnet i volum lå eksporten trolig på om lag samme nivå i 1. kvartal 1977 som i 1. kvartal 1976. - Mer detaljerte oppgaver for perioden desember-februar viser bl.a. at eksporten av råolje og metaller utenom jern og stål gikk sterkt opp regnet i verdi fra samme periode ett år tidligere. For kjemikalier var oppgangen moderat, mens eksporten av fisk og fiskevarer og av treforedlingsprodukter sett under ett gikk litt ned.

Også vareimporten ser ut til å ha tatt seg noe opp de par siste månedene, men som følge av forholdsvis lave januartaill lå importverdien for 1. kvartal under ett, sesongkorrigert og regnet uten skip og oljeplattformer m.v., litt lavere enn i 4. kvartal i fjor. Likevel var den, som følge av svært sterk stigning i de første sommermånedene i fjor, 14 prosent høyere i 1. kvartal i år enn i 1. kvartal i fjor. Også regnet i volum var stigningen betydelig. Mer detaljerte oppgaver for perioden desember-februar viser at importverdien da var betydelig høyere enn ett år tidligere for bl.a. maskiner og tekstilvarer.

K O N J U N K T U R B A R O M E T E R
TABELL 1. FAKTISK OG FORVENTET UTVIKLING. BERGVERKSDRIFT OG INDUSTRI. PROSENT.

SPØRSMÅL	FORVENTET UTVIKLING FRA 4. KV. 1976 TIL 1. KV. 1977					FAKTISK UTVIKLING FRA 4. KV. 1976 TIL 1. KV. 1977					FORVENTET UTVIKLING FRA 1. KV. 1977 TIL 2. KV. 1977				
	STØRRE	MINDRE	IRREL	STØRRE	MINDRE	IRREL	STØRRE	MINDRE	IRREL	STØRRE	MINDRE	IRREL			
	- UEND- HØYERE RET	- UEND- LAVERE	NETTO UOPP- I ALT GITT	- UEND- HØYERE RET	- UEND- LAVERE	NETTO UOPP- I ALT GITT	- UEND- HØYERE RET	- UEND- LAVERE	NETTO UOPP- I ALT GITT	- UEND- HØYERE RET	- UEND- LAVERE	NETTO UOPP- I ALT GITT			
1. TOTAL PRODUKSJONSVOLUM ...	16	58	25	-9	1	22	52	26	-4	-	24	59	16	8	1
2. GJENNOMSNITTLIG SYSSELSETTLIG	8	72	19	-11	1	10	74	16	-6	-	12	75	12	-	1
3. GJENNOMSNITTLIG KAPASITETSUTNYTTING	13	60	27	-14	1	16	56	27	-10	-	21	62	16	5	1
4. ORDRETILGANG FRA HJEMMEMARKEDET	13	52	26	-13	9	20	46	26	-7	8	20	58	13	7	10
5. ORDRETILGANG FRA EKSPORTMARKEDET	11	49	23	-12	17	16	30	37	-21	17	13	52	16	-4	19
6. SAMLET ORDREBEHOLDNING VED UTGANGEN AV KVARTALET ..	9	51	29	-20	11	21	36	35	-14	9	14	55	20	-6	11
10. LAGERBEHOLDNINGER AV RÅ- VARER, MATERIALER, HALV- FABRIKATA OG DELER M.V. VED UTGANGEN AV KVART. .	19	65	14	5	2	27	56	16	11	1	17	64	17	-	2
11. LAGERBEHOLDNINGER AV EGNE PRODUKTER BESTEMT FOR SALG VED UTGANGEN AV KVARTALET	25	57	11	15	8	32	45	16	16	7	21	53	17	4	9
12/13 PRISER VED INNGRELSSE AV NYE KONTRAKTER FOR LEV.															
12. TIL HJEMMEMARKEDET ..	35	43	14	21	8	33	47	13	20	7	20	68	4	16	8
13. TIL EKSPORT	25	39	19	6	17	22	38	23	-	18	14	58	9	5	18

RESULTATENE ER BEREGNET VED Å VEIE HVERT SVAR MED FORETAKENES SYSSELSETTLING.

K O N J U N K T U R B A R O M E T E R
TABELL 2. SITUASJONSVURDERING VED UTGANGEN AV KVARTALET. PROSENT.
BERGVERKSDRIFT OG INDUSTRI.

SPØRSMÅL	UTGANGEN AV 4. KVARTAL 1976					UTGANGEN AV 1. KVARTAL 1977				
	BEDRE/ FORHOLDS- VIS STORE/ FOR STORE/ JA/OPP	UENDRET/ PASSE/ INGEN ENDRING	DÅR- LIGERE/ FOR SMÅ/ NEI/NED	NETTO- IRREL./ TALL	IRREL./ UOPPGITT	BEDRE/ FORHOLDS- VIS STORE/ FOR STORE/ JA/OPP	UENDRET/ PASSE/ INGEN ENDRING	DÅR- LIGERE/ FOR SMÅ/ NEI/NED	NETTO- IRREL./ TALL	IRREL./ UOPPGITT
	14 HVORDAN BEDØMMER DE GENERELT FOR FORETAKET UTSIKTENE FOR KOMMENDE KVARTAL I FOR- HOLD TIL SITUASJONEN I INNEVÆRENDE KVARTAL	12	52	35	-24	1	22	60	17	5
15 BETYR DET NÅVÆRENDE PRODUKSJONSNIVÅ FULL KAPASITETSUTNYTTING	33	-	66	-33	1	32	-	67	-35	-
16 KREVER FULL KAPASITETS- UTNYTTING FLERE SYSSEL- SATTE	60	-	39	21	2	58	-	41	17	-
17 HVORDAN BEDØMMER DE STØRRELSEN AV ORDRE- BEHOLDNINGENE I FORHOLD TIL NÅVÆRENDE PRODUKSJONSOMFANG	7	36	49	-42	9	6	39	47	-41	7
18 HVORDAN BEDØMMER DE LAGERBEHOLDNINGENE AV RÅVARER, MATERIALER, HALVFABRIKATA M.V. I FORHOLD TIL PRODUKSJONSOMFANGET	24	70	4	20	2	23	74	1	21	2
19 HVORDAN BEDØMMER DE LAGERBEHOLDNINGENE AV EGNE PRODUKTER I FOR- HOLD TIL OMSETNINGEN	29	55	9	20	8	31	54	7	24	8
20 OVERVEIER FORETAKET Å ENDRE SINE VEDTATTE PLANER FOR INVESTERING I REALKAPITAL	7	84	7	-	2	8	82	9	-1	1

RESULTATENE ER BEREGNET VED Å VEIE HVERT SVAR MED FORETAKENES SYSSELSETTLING.

KONJUNKTURBAROMETER.
 TABELL 3. FAKTORER SOM BEGRENSET / VIL BEGRENSE PRODUKSJONEN.
 BERGVERKSDRIFT OG INDUSTRI. PROSENT.

SPØRSMÅL	4.KV. 1976	4.KV. 1976	1.KV. 1977	1.KV. 1977
	HVILKEN AV DISSE FAKTORER - OM NOEN SPEIELT - VAR DET SOM BE- GRENSET PRODUK- SJONEN I INNE- VÆRENDE KVARTAL	HVILKEN AV DISSE FAKTORER - OM NOEN SPEIELT - VENTES Å VILLE BEGRENSE PRODUK- SJONEN I KOMMENDE KVARTAL	HVILKEN AV DISSE FAKTORER - OM NOEN SPEIELT - VAR DET SOM BE- GRENSET PRODUK- SJONEN I INNE- VÆRENDE KVARTAL	HVILKEN AV DISSE FAKTORER - OM NOEN SPEIELT - VENTES Å VILLE BEGRENSE PRODUK- SJONEN I KOMMENDE KVARTAL
01 MANGEL PÅ ORDRE/SALG	32	36	34	32
02 STORE LAGERBEHOLDNINGER AV EGNE PRODUKTER	1	1	-	-
03 KONKURRANSE FRA ANDRE NORSKE PRODUKTER	1	1	1	1
04 KONKURRANSE FRA IMPORTVARER ...	1	1	1	1
05 LAVE PRISER/HØYE KOSTNADER/ LITEN LØNNSOMHET	1	2	2	2
06 KOMBINASJON AV FAKTORENE 01-05	22	22	22	21
07 MANGEL PÅ FAGLÆRT ARBEIDSKRAFT	2	2	2	2
08 MANGEL PÅ ARBEIDSKRAFT ELLERS .	1	1	2	1
09 MANGEL PÅ RÅSTOFF	3	2	2	2
10 KRAFTMANGEL	-	-	2	2
11 PROD.KAPASITETEN I FORETAKET ..	11	8	7	7
12 KOMBINASJON AV FAKTORENE 07-11	2	3	3	3
13 FINANSIERINGSVANSKER	-	-	-	-
14 ANDRE FAKTORER	3	1	4	3
15 INGEN SPEIELLE FAKTORER	8	9	9	10
16 KOMBINASJONER AV FAKTORENE 01-14 NEVNT OVENFOR	1	1	1	2
17 UOPPGITT	10	11	8	9

RESULTATENE ER BEREGNET VED Å VEIE HVERT SVAR MED FORETAKENES SYsselSETTING.

K O N J U K T U R B A R O M E T E R .

TABELL 4 . SITUASJONSVURDERING VED UTGANGEN AV KVARTALET. PROSENT.
 HVORDAN BEDØMMER DE GENERELT FOR FORET. UTSIKTENE FOR KOMMENDE KVART. I FORH. TIL SITUASJ. I INNEVÆR. KVART.

NÆRING	UTGANGEN AV 4. KVARTAL 1976					UTGANGEN AV 1. KVARTAL 1977				
	BEDRE	UENDRET	ØRR- LIGERE	NETTO- TALL	IRREL./ UOPPGITT	BEDRE	UENDRET	ØRR- LIGERE	NETTO- TALL	IRREL./ UOPPGITT
2,3 BERGVERKSDRIFT OG INDUSTRI	12	52	35	-24	1	22	60	17	5	-
2 BERGVERKSDRIFT	8	55	37	-29	-	13	46	41	-28	-
23 BRYTING OG UTVINNING AV MAL	9	51	41	-32	-	11	44	45	-35	-
29 BERGVERKSDRIFT ELLERS	-	100	-	-	-	32	68	-	32	-
3 INDUSTRI	12	52	35	-24	1	22	60	17	6	-
31 PROD. AV NÆRINGSMIDLER, DRIKKEVARER OG TOBAKKSVARER	13	59	27	-14	1	23	65	12	12	-
32 PROD. AV TEKSTIL- OG BEKLED- NINGSVARER, LÆR OG LÆRVARER	20	62	15	5	3	19	70	8	12	3
321 PROD. AV TEKSTILVARER ...	18	64	13	5	6	20	67	10	11	3
322 PROD. AV KLÆR, UNNTATT SKOTØY	21	57	22	-1	-	16	76	5	11	3
33 PROD. AV TREVARER	10	62	27	-17	1	17	67	16	1	1
34 TREFOREDNING, GRAFISK PROD. OG FORLAGSVIRKSOMHET	10	62	27	-16	2	17	73	9	9	1
341 TREFOREDNING	7	56	37	-30	-	5	82	13	-9	-
342 GRAFISK PROD. OG FORLAGS- VIRKSOMHET	13	68	16	-3	3	29	65	4	25	2
35 PROD. AV KJEMISKE PROD., MINERALOLJE-, KULL-, GUMMI-, OG PLASTPRODUKTER	21	59	20	1	-	16	75	9	7	-
351 PROD. AV KJEMISKE RÅVARER	46	38	16	30	-	6	91	3	4	-
36 PROD. AV MINERALSKE PROD. .	11	69	21	-10	-	14	55	31	-16	-
37 PROD. AV METALLER	4	32	63	-59	1	28	45	27	1	-
371 PROD. AV JERN, STÅL, OG FERROLEGERINGER	-	9	90	-90	1	-	63	37	-37	-
372 PROD. AV IKKE-JERNHOLDIGE METALLER	9	55	36	-27	-	54	28	17	37	-
38 PROD. AV VERKSTEDPRODUKTER	12	45	43	-30	-	25	53	22	3	-
381 PROD. AV METALLVARER	22	59	18	3	1	23	47	29	-6	1
382 PROD. AV MASKINER	7	37	56	-49	-	28	49	22	6	-
383 PROD. AV ELEKTRISKE APPARATER OG MATERIELL ..	24	67	9	16	-	11	62	27	-16	-
384 PROD. AV TRANSPORTMIDLER	4	34	62	-58	-	32	52	16	16	-
39 INDUSTRIPRODUKSJON ELLERS .	-	79	21	-21	-	78	22	-	78	-

RESULTATENE ER BEREGNET VED Å VEIE HVERT SVAR MED FORETAKENES SYSSSELSETTING.

K O N J U K T U R B A R O M E T E R .
 TABELL 5 . FAKTISK OG FORVENTET UTVIKLING
 I GJENNOMSNITTLIG SYSSLESETTING. PROSENT.

NÆRING	FORVENTET UTVIKLING FRA 4. KV. 1976 TIL 1. KV. 1977				FAKTISK UTVIKLING FRA 4. KV. 1976 TIL 1. KV. 1977				FORVENTET UTVIKLING FRA 1. KV. 1977 TIL 2. KV. 1977						
	STØRRE	MINDRE	IRREL.	IRREL.	STØRRE	MINDRE	IRREL.	IRREL.	STØRRE	MINDRE	IRREL.	IRREL.			
	- UEND- HØYERE RET	- NETTO LAVERE I	- NETTO ALT	- NETTO UOPPG.	- UEND- HØYERE RET	- NETTO LAVERE I	- NETTO ALT	- NETTO UOPPG.	- UEND- HØYERE RET	- NETTO LAVERE I	- NETTO ALT	- NETTO UOPPG.			
2,3 BERGVERKSDRIFT OG INDUSTRI	8	72	19	-11	-	10	74	16	-6	-	12	75	12	-	-
2 BERGVERKSDRIFT	-	89	11	-11	-	-	100	-	-	-	-	68	32	-32	-
23 BRYTING OG UTVINNING AV MAL	-	91	9	-9	-	-	100	-	-	-	-	68	32	-32	-
29 BERGVERKSDRIFT ELLERS	-	68	32	-32	-	-	100	-	-	-	-	64	36	-36	-
3 INDUSTRI	8	72	19	-11	-	10	73	17	-6	-	12	75	11	1	-
31 PROD. AV NÆRINGSMIDLER, DRIKKEVARER OG TOBAKKSVARER	20	56	24	-4	-	10	68	22	-13	-	17	74	8	10	-
32 PROD. AV TEKSTIL- OG BEKLED- NINGSVARER, LÆR OG LÆRVARER	14	76	9	6	-	21	67	12	8	-	17	70	12	6	-
321 PROD. AV TEKSTILVARER ...	7	86	6	1	-	5	80	15	-10	-	7	79	12	-5	-
322 PROD. AV KLÆR, UNNTATT SKOTØY	23	62	15	8	-	39	51	10	29	-	34	52	14	19	-
33 PROD. AV TREVARER	2	87	10	-8	-	11	82	7	4	-	15	79	2	14	-
34 TREFOREDNING, GRAFISK PROD. OG FORLAGSVIRKSOMHET	7	77	16	-9	-	3	86	11	-9	-	5	87	7	-2	-
341 TREFOREDNING	7	64	28	-21	-	3	82	15	-13	-	3	85	12	-8	-
342 GRAFISK PROD. OG FORLAGS- VIRKSOMHET	6	90	4	2	-	3	90	8	-5	-	7	89	4	4	-
35 PROD. AV KJEMISKE PROD., MINERALOLJE-, KULL-, GUMMI- OG PLASTPRODUKTER	16	75	7	9	-	3	82	15	-13	-	22	75	2	20	-
351 PROD. AV KJEMISKE RÅVARER	6	86	2	5	-	-	100	-	-	-	15	83	2	12	-
36 PROD. AV MINERALSKE PROD. .	9	49	43	-34	-	5	58	36	-31	-	-	57	43	-43	-
37 PROD. AV METALLER	1	64	36	-35	-	1	83	16	-15	-	-	85	15	-15	-
371 PROD. AV JERN, STÅL, OG FERROLEGERINGER	-	35	65	-65	-	-	77	23	-23	-	-	79	21	-21	-
372 PROD. AV IKKE-JERNHOLDIGE METALLER	2	93	5	-4	-	1	89	9	-8	-	-	90	10	-10	-
38 PROD. AV VERKSTEDPRODUKTER	6	75	18	-12	-	17	65	18	-	-	16	67	14	2	-
381 PROD. AV METALLVARER	12	64	22	-10	-	31	50	18	13	1	9	60	24	-14	1
382 PROD. AV MASKINER	6	75	18	-12	1	25	59	16	9	-	7	89	-	7	-
383 PROD. AV ELEKTRISKE APPARATER OG MATERIELL ..	7	86	7	-	-	13	73	13	-	-	6	69	25	-19	-
384 PROD. AV TRANSPORTMIDLER	3	74	22	-19	-	8	70	21	-13	-	29	58	13	16	-
39 INDUSTRIPRODUKSJON ELLERS .	-	94	6	-6	-	72	17	10	62	-	20	70	-	20	-

RESULTATENE ER BEREGNET VED Å VEIE HVERT SVAR MED FORETAKENES SYSSLESETTING.

K O N J U K T U R B A R O M E T E R .
TABELL 6 . FAKTISK OG FORVENTET UTVIKLING
I PRODUKSJONSVOLUMET. PROSENT.

NÆRING	FORVENTET UTVIKLING FRA 4. KV. 1976 TIL 1. KV. 1977				FAKTISK UTVIKLING FRA 4. KV. 1976 TIL 1. KV. 1977				FORVENTET UTVIKLING FRA 1. KV. 1977 TIL 2. KV. 1977						
	STØRRE	MINDRE	IRREL.	STØRRE	MINDRE	IRREL.	STØRRE	MINDRE	IRREL.	STØRRE	MINDRE	IRREL.			
	- UEND- HØYERE RET	- UEND- LAVERE	NETTO I ALT	UOPPG.	- UEND- HØYERE RET	- UEND- LAVERE	NETTO I ALT	UOPPG.	- UEND- HØYERE RET	- UEND- LAVERE	NETTO I ALT	UOPPG.			
2,3 BERGVERKSDRIFT OG INDUSTRI	16	58	25	-9	-	22	52	26	-4	-	24	59	16	8	-
2 BERGVERKSDRIFT	32	65	3	29	-	32	65	3	29	-	14	78	9	5	-
23 BRYTING OG UTVINNING AV MAL	32	68	-	32	-	32	68	-	32	-	9	82	9	-	-
29 BERGVERKSDRIFT ELLERS	32	36	32	-	-	32	36	32	-	-	64	36	-	64	-
3 INDUSTRI	15	58	26	-10	-	21	52	27	-5	-	24	58	16	8	-
31 PROD. AV NÆRINGSMIDLER, DRIKKEVARER OG TOBAKKSVARER	23	40	34	-11	3	25	43	32	-7	-	33	61	5	28	-
32 PROD. AV TEKSTIL- OG BEKLED- NINGSVARER, LÆR OG LÆRVARER	36	56	7	29	-	31	47	22	9	1	33	55	11	22	1
321 PROD. AV TEKSTILVARER ...	24	66	10	14	-	15	51	34	-19	-	24	68	7	18	-
322 PROD. AV KLÆR, UNNTATT SKOTØY	49	47	4	44	-	51	38	8	43	3	43	41	16	27	3
33 PROD. AV TREVARER	10	62	27	-18	-	17	67	16	1	-	36	55	4	32	-
34 TREFOREDLING, GRAFISK PROD. OG FORLAGSVIRKSOMHET	13	53	32	-19	-	26	49	25	1	-	16	64	20	-4	-
341 TREFOREDLING	9	47	44	-36	-	6	69	25	-19	-	6	59	35	-29	-
342 GRAFISK PROD. OG FORLAGS- VIRKSOMHET	18	61	20	-2	-	44	31	25	19	-	26	69	5	21	-
35 PROD. AV KJEMISKE PROD., MINERALOLJE-, KULL-, GUMMI-, OG PLASTPRODUKTER	14	63	21	-7	-	17	58	25	-8	-	33	57	10	23	-
351 PROD. AV KJEMISKE RÅVARER	2	75	17	-15	-	16	75	9	6	-	25	70	5	20	-
36 PROD. AV MINERALSKE PROD. .	23	31	45	-22	-	11	54	35	-24	-	37	49	15	22	-
37 PROD. AV METALLER	3	48	49	-47	-	8	35	57	-49	-	13	51	36	-23	-
371 PROD. AV JERN, STÅL, OG FERROLEGERINGER	-	24	76	-76	-	2	54	44	-42	-	-	44	56	-56	-
372 PROD. AV IKKE-JERNHOLDIGE METALLER	6	72	23	-17	-	13	17	69	-56	-	25	58	17	8	-
38 PROD. AV VERKSTEDPRODUKTER	16	69	14	2	-	24	60	16	8	1	22	60	15	6	1
381 PROD. AV METALLVARER	20	65	15	5	-	37	44	18	19	1	21	45	28	-7	1
382 PROD. AV MASKINER	6	73	20	-13	1	30	54	16	15	-	8	86	1	7	-
383 PROD. AV ELEKTRISKE APPARATER OG MATERIELL ..	27	68	5	22	-	21	70	9	12	-	8	68	24	-16	-
384 PROD. AV TRANSPORTMIDLER	13	70	15	-2	-	16	64	18	-3	2	35	49	13	22	2
39 INDUSTRIPRODUKSJON ELLERS .	-	94	6	-6	-	59	25	16	43	-	65	25	-	65	-

RESULTATENE ER BEREGNET VED Å VEIE HVERT SVAR MED FORETAKENES SYSSLESSETTING.

Tabell 7. Industriproduksjon. Endring i prosent fra foregående tremånedersperioder beregnet på grunnlag av sesongkorrigert indeks

	1976			1976/77
	Mars-mai	Juni-aug.	Sept.-nov.	Des.-feb.
Bergverksdrift, industri og kraftforsyning	2,3	-1,5	2,1	0,6
Bergverksdrift utenom oljeutvinning	3,3	-0,3	10,0	-4,0
Industri	3,4	-1,6	1,5	2,0
Kraftforsyning	-3,0	-0,6	2,5	-5,9
Produksjon etter anvendelse:				
Eksport	4,8	-0,2	2,2	0,9
Konsum	2,7	0,3	1,3	-0,6
Investering	-1,3	1,0	-0,9	3,3
Vareinnsats i bygg og anlegg	1,7	-0,3	3,0	1,4
Vareinnsats ellers	2,6	-2,9	2,8	0,1

Tabell 8. Industriproduksjon. Endring i prosent fra samme periode året før, beregnet på grunnlag av ukorrigert indeks

	Sept.-nov.	Des.-feb.
Industri i alt	3,7	6,8
Næringsmidler, drikkevarer og tobakk	7,1	4,4
Tekstilvarer, bekledningsvarer, lær og lærvarer	-1,4	8,1
Trevarer	-0,8	9,0
Treforedling	9,1	5,3
Grafisk produksjon og forlagsvirksomhet	-0,8	2,3
Kjemiske produkter, mineralolje-, kull-, gummi- og plastprodukter	8,7	23,1
Mineralske produkter	7,1	1,2
Jern, stål og ferrolegeringer	-0,4	2,6
Ikke-jernholdige metaller	18,5	7,9
Metallvarer	3,4	9,0
Maskiner	1,5	-0,1
Elektriske apparater og materiell	5,3	9,8
Transportmidler	-3,5	-1,0
Tekniske og vitenskapelige instrumenter, foto- og optiske artikler	11,9	6,2
Industriproduksjon ellers	8,2	15,3

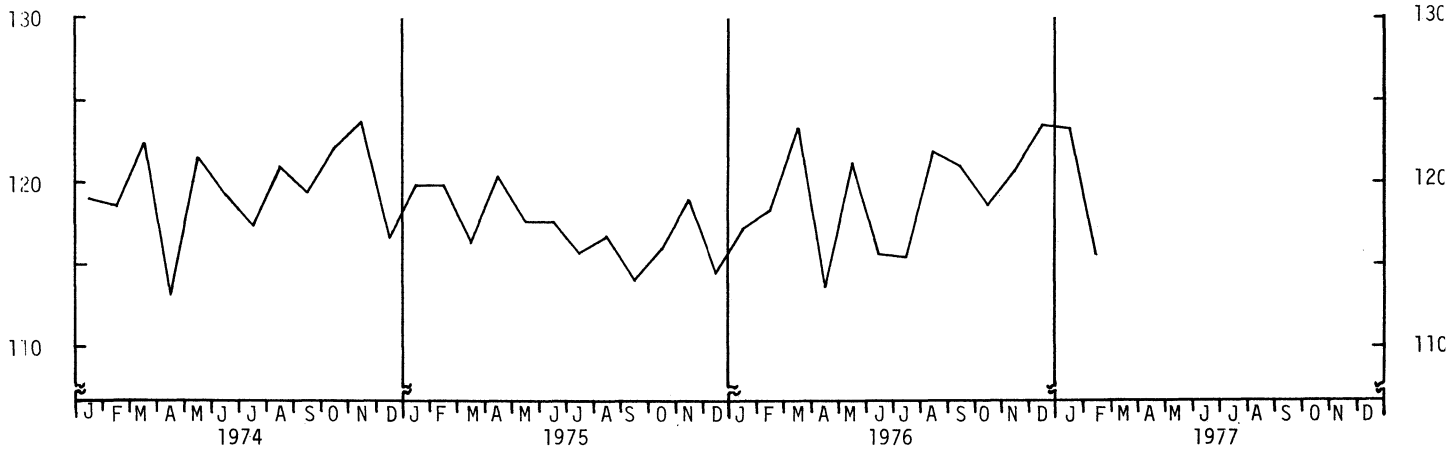
Tabell 9. Registrert arbeidsløshet. 1 000 personer

	1975/76					1976/77				
	Nov.	Des.	Jan.	Feb.	Mars	Nov.	Des.	Jan.	Feb.	Mars
I alt	24,1	35,9	29,6	26,6	22,5	18,1	22,6	23,2	20,7	17,8
Herav industri, kraftforsyning, bergverksdrift (inkl. oljeutv.) og bygge- og anleggsvirksomhet	10,1	20,6	14,0	12,7	10,7	7,1	10,7	10,4	9,5	

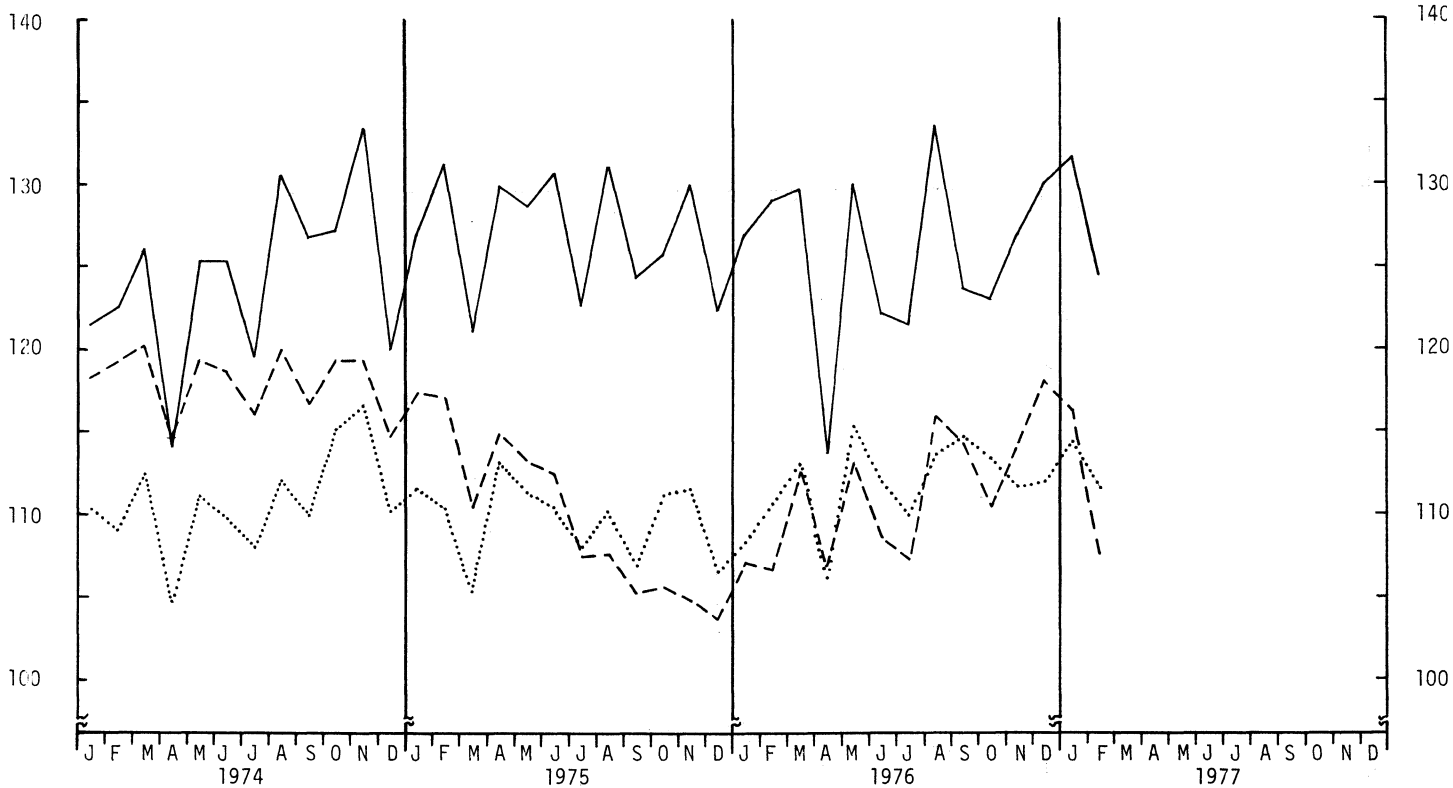
Tabell 10. Detaljomsetning

	1976			1976/77
	Mars-mai	Juni-aug.	Sept.-nov.	Des.-feb.
<u>Omsetningsvolum i alt, sesongkorrigerte tall</u>				
Prosentvis endring fra forrige tremånedersperiode	-1,6	5,4	-0,4	1,2
<u>Omsetningsverdi, ukorrigerte tall</u>				
Endring i prosent fra samme tremånedersperiode ett år tidligere				
I alt	13,6	18,5	15,4	13,5
Av dette:				
Nærings- og nytelsesmidler	13,4	14,3	11,4	10,0
Møbler og innbo	13,5	28,6	22,4	13,7
Bekledning og tekstilvarer	10,3	14,5	17,9	14,6
Motorkjøretøyer og bensin	16,2	27,0	17,7	17,3

Konjunkturindikatorer for Norge

Diagram 1. Sesongkorrigert produksjonsindeks (1970=100)
Bergverksdrift, industri og kraftforsyning (utenom oljeutv.)Diagram 2. Sesongkorrigert indeks for produksjon etter anvendelse (1970=100)
Bergverksdrift, industri og kraftforsyning (utenom oljeutv.)

For eksport - - - -
" konsum
" investering _____

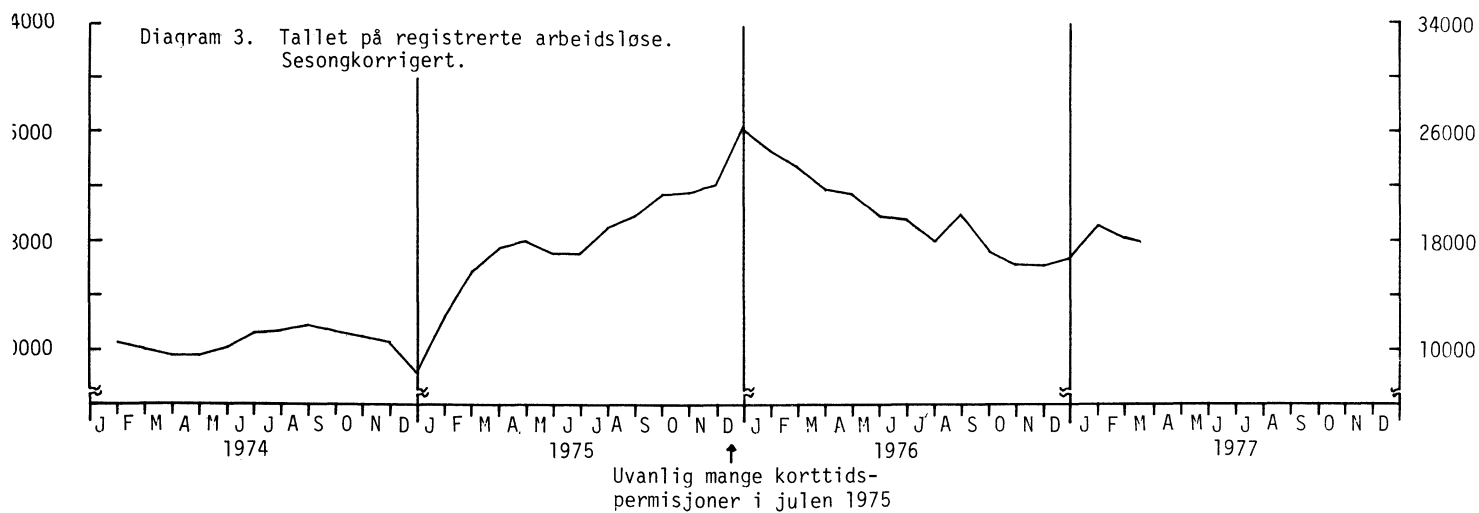

Diagram 4. Verdi av ordretilgang. 1970 = 100
Metaller i alt —
Verkstedprodukter (unntatt transportmidler) for hjemmemarkedet - - - -

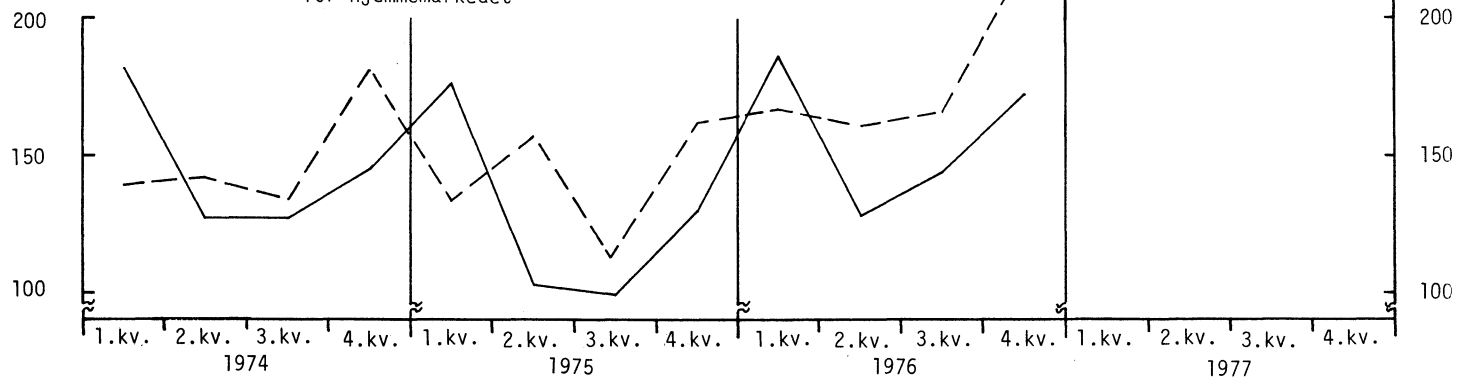

Diagram 5. Verdi av ordreservert. 1970 = 100
Produksjon av metaller —
Produksjon av verkstedprodukter unntatt transportmidler ······
Produksjon av tekstilvarer - - - - -
Produksjon av klær og skotøy - - - - -

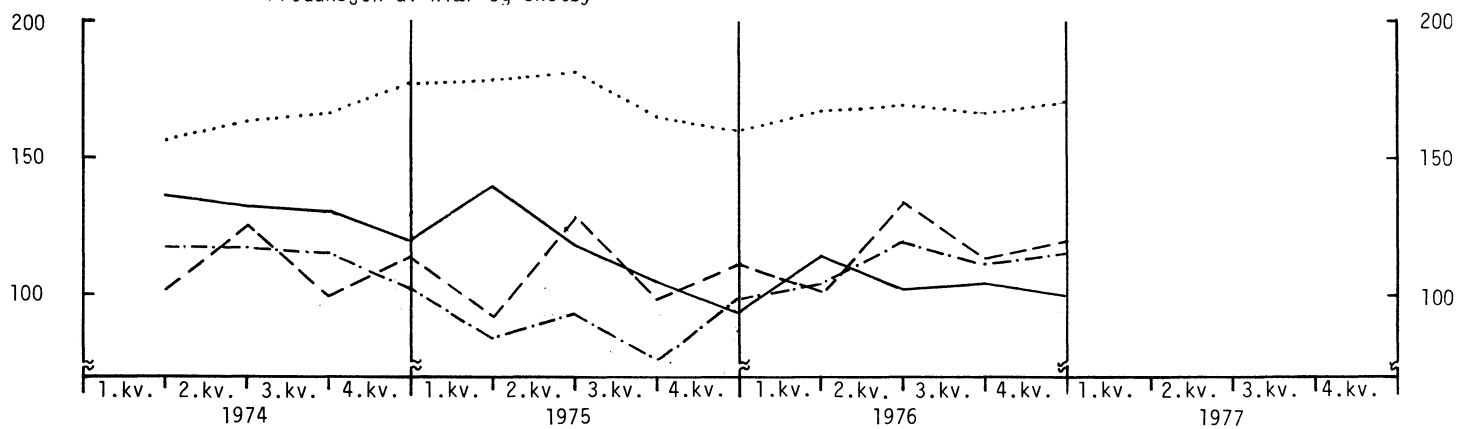

Diagram 8. Bygg satt i gang, 1 000 m²
 3 måneders bevegelig gjennomsnitt
 1976 = - - - - -
 1977 = —————

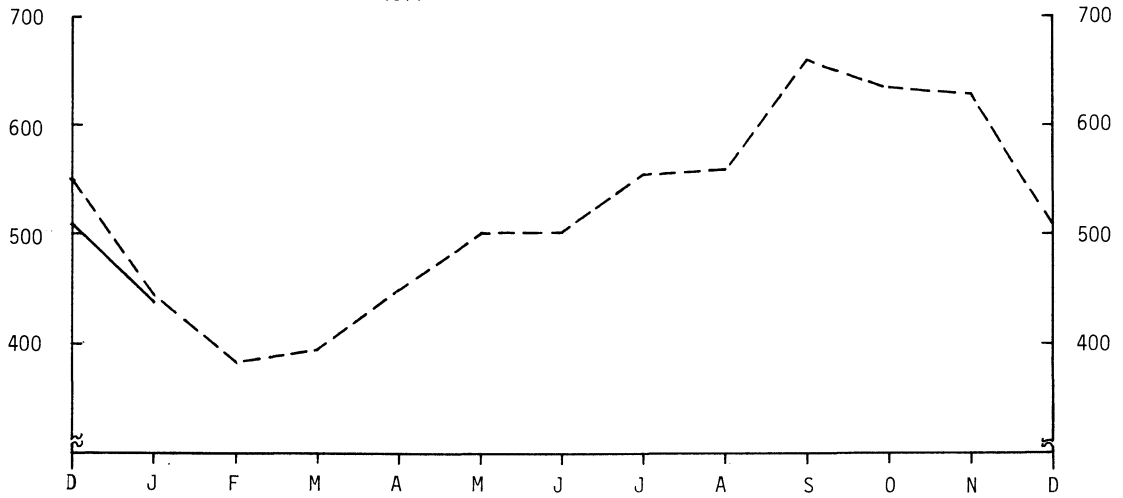

Diagram 9. Bygg i arbeid, 1 000 m²
 I alt —————
 Boliger - - - - -

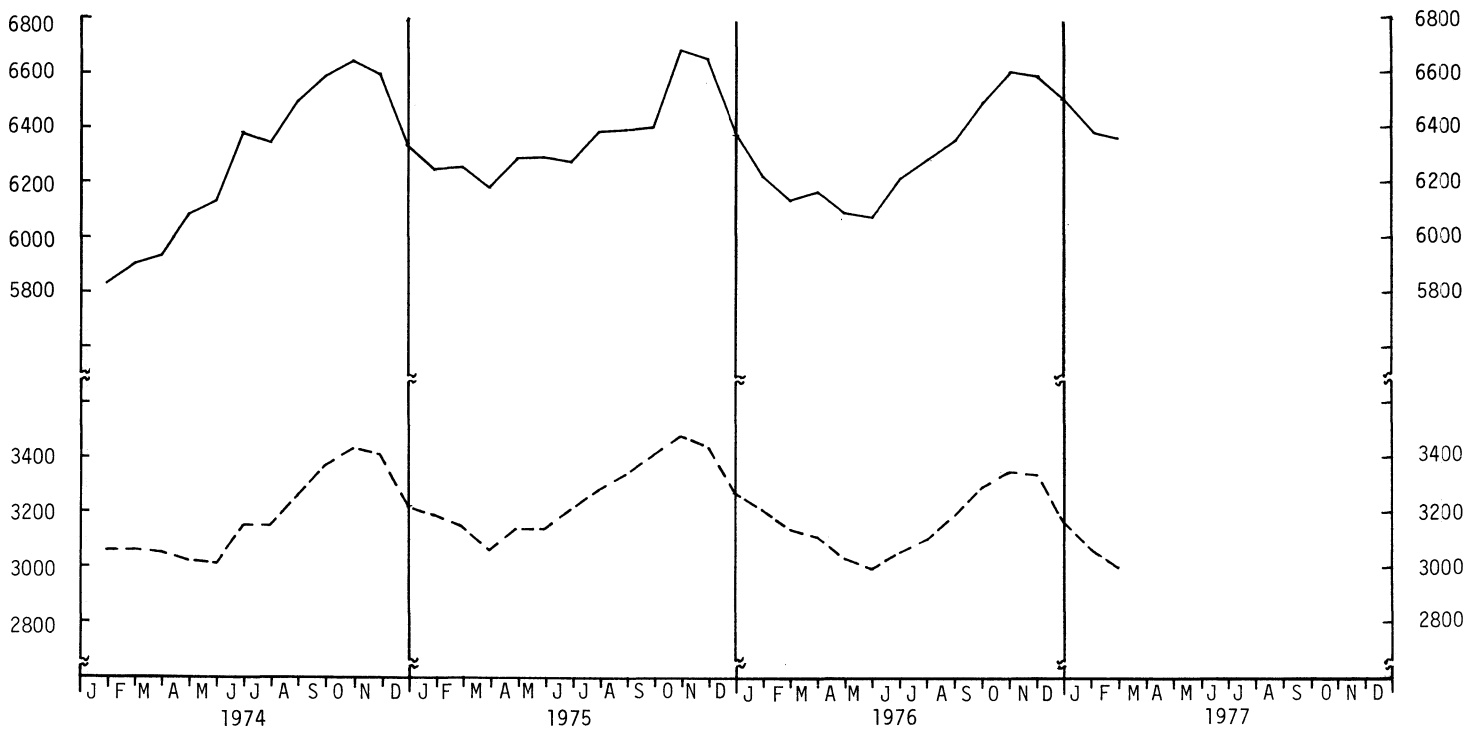

Diagram 10. Lagervolum 1970 = 100.

Eksportvarelagre —————
 Norskproduserte varer for innenlandsforbruk ······
 Importvarelagre - - - -

